

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 koron.
Egy hónap ..... 2 koron.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 26 koron.
Egy hónap ..... 2 k. 40 A.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Réászvány-
Társaság.
József Páloshegy-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, május 30.

Északról és délről
körül vesszük Asiagót.

Budapest, május 29. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Nagyobb orosz haderő az utóbbi napokban megkísérelte, hogy tüzérséggel és árkászmuvekkel közelítse meg besszarábiai arcvonalainkat. Űtegeink és aknavetőink tüze az ellenség munkáját meggyorsította. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Asiagó körüli megerősített területen csapataink Boana-nál átkeltek az Asia-völgyében, Canovenól visszaverték az ellenséget és a keleti völgyoldalon kiterjeszkedtek. Más csapataink a Monte Interrote erődnek legyőzése után az Asiagótól északra fekvő magaslatokat vették birtokukba. Odább északra a Monte Zebio, Monte Zingaria és a Cere di Campo Bianco hegyek között van. A felső Posina-völgyben az elszakított harc után elűztük Bettleletől délre és nyugatra fekvő állásainkból.

Délkeleti hadszíntér:

Csend uralkodik. Hőfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Tüzerharc dühöng
a Maasnál.

Berlin, május 29. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Ellenséges monitorok, melyek a tengerparthoz közeltek, tüzérségi tüzeink által elűzték. A Furnes melletti repülőterre német repülőgépek sikeresen dobtak bombákat. A Maas mindkét partján a tüzérségi harc nem csökkenő hevességgel tovább tart. A franciák Cumières falu ellen intézett két gyengébb támadását könnyűszerrel visszavertük.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Ujság nincs. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A törökök harcai
a Kaukázusban.

Konstantinápoly. A főhadiszállás közli május 28-an.

Irak-front: Nem volt változás.

Kaukázus-front: A jobbszárnyon harcok telerítő osztagok között. Az ellenségnek előretolt állásaink ellen intézett meglepetésszerű támadása meggyorsult. Nehány foglyot ejtettünk.

A centrumban nyugalom.

A balszárnyon ellentámadással elűztük az ellenséget, amely előállásaink egy részét megszállotta volt és

nagyobb mennyiségű puskát és műszaki hadianyagot zsákmányoltunk.

Egy ellenséges repülőgép, amely a Gallipoli-félszigetet átrepülte, Imbros irányába repült, mielőtt észrevette, hogy a mi részünkről egy repülőgép felszállott.

Egy torpedónaszád, amely Koesten-sziget közelében jelent meg, tüzelésünkkel elűztük. Két monitor, néhány torpedónaszád erre eredménytelen tüzelést kezdett tüzérségünk ellen a sziget környékén. Miután azonban tüzelésünk a monitort eltalálta, valamennyi ellenséges hajó, tekintettel tüzelésünkre, eltávozott.

A többi arcvonalról nem érkezett jelentős hír.

A nép hadsereg jövője.

— Az Aradi Közlöny tudósítója. —

Bécs, május 29.

(Beavatott katonai forrásból.) A háboru előtt a militarizmus csupán egy része volt az államnatalomnak; olyan része, mely ellen a szélső polgári pártok s a szocializmus világszerte kiméretlen harcot folytathattak, anélkül, hogy ez az elvi harc az állami lét alapjait közvetlenül veszélyeztette volna. A különböző hadviselő államok szocialdemokrata pártjait most is igen élénken foglalkoztatja az internacionálé és a militarizmus viszonya, abból a szempontból, hogyan fog alakulni ez a viszony a háboru után. A probléma azonban nem egy párté s nem egy társadalmi osztályé. Ma, tizennyolc éves korától ötvenedik esztendejéig mindenki katona, mindenki, az egész nép számára égető kérdés, hogyan fog alakulni a jövőben a hadsereg alakja és szervezete; s a leglényegesebb kérdés, a hadsereg létszámának kérdése a hivatásos katonákon kívül a hadüzenet pillanatában katonává vált egész nép sorsára nézve döntő fontosságú. A háboru következtében minden tevénytő ember részese a militarizmusnak; s a jövőt illetőleg csak az marad vitás, vajon a háborus tapasztalatok a nagylétszámú állandó hadsereg fejlesztését indokolják-e, vagy a kis létszámú s csak háboru esetén kiegészítendő kis keretek rendszerére való áttérést teszik ajánlatossá.

A hadüzenet pillanatában minden modern nagy államnak legalább öt milliónyi katonával, nagy katonaszámmal kell rendelkeznie: ez köztudottan a háborus tapasztalatokkal is-

dobolt alaptétel. Csak az marad, esetleg vitás, vajon elegendő-e arra számítani, hogy háboru esetén a milliós hadsereget a föld alól is előteremtjük; nem jobb-e s nem felül-e meg inkább a hadkötelesek érdekeinek, ha már békében, megfelelő létszámú állandó hadsereg keretében kellően előkészítjük őket a rájuk váró gigászi feladatokra?

A német szocialdemokraták — mint legszélső politikai párt — a hadsereg ügyével szemben tudvalevőleg hazafias álláspontra helyezkednek, ami rendkívül sok vitára ad alkalmat az egész internacionáléban s ugyancsak a világ egész újságjaiban. Elvita nagyon érdekes abból a szempontból is, mielőtt a hadsereg ügyének jövőjére nézve ismertettünk. Magyarország — és Ausztria — szocialistáiról természetesen ugyanaz áll, mint a németekről; ők a háboruval, mindnyájunk életkérdésével, szintén azonosították magukat. Az olasz Labriola a német szocialisták magatartásáról így ír egy napolyi újságban:

— A német szocialdemokratáit mi mindnyájan gyaláztuk, mert nem volt elég ereje, hogy a veszély pillanatában felrobbantsa a birodalom morális kötelekeit. A levezés e pillanatainak elmúltával azonban csodáljuk a német szocialdemokratákat... A német szocialdemokraták, morális erejüket megvédeendő, nem fordulhatnak szembe a birodalommal, nem könnyíthették meg azok művét, akik nemcsak a birodalom, hanem minden német erő ellenségei. Hejyesen eszelekedtek: utánsára méltó módon!

Valóban, a szocialdemokraták betápták, a milliós hadseregek korában a militarizmus olyan kérdés, mely közvetlenül az internacionálé elvi álláspontjától függetlenül a proletár életébe vág. A háboru folyamán tartott szocialista összejövetelek különben bizonyí-

jötték, hogy az internacionálé alapján nem lehet hidat építeni az egyes hadviselő államok szociálista táborai között. A második gyengén látogatott Zimmerwald-i (svájci) nemzetközi szociálista kongresszus tisztán elméleti jellegű békedeklarációjának semmi gyakorlati jelentősége nincs.

Elvek és elméletek rosszul járnak a háboruban; a háboru csak egy érvet ismer: az erős kez argumentumát. Hogy a túlsó radikális álláspont képviselői magában a nagy néptömegben nem találnak már visszhangra, midőn az állandó hadsereg ellen argumentálnak, azt nem lehet csodálni ma, midőn a háboruban a militarizmus elvi ellenségei is azt tapasztalták, hogy az előbbi nem szolgált népielölök utólrérhetetlenül nőies tömegei sokkal drágábban voltak kénytelenek megfizetni a sikert mielőtt a háboruban valóban katonákká váltak, mint most, midőn már

tűzben acélkeménynyé edzett harcok. Az a csodálatraméltó hősiesség, melyet nem hivatásos katonáink és tisztjeink rendszerint már az első ütközetben tanúsítottak, nem tette nélkülözhetővé az ellenséges tűzben megszerzett harci tapasztalatot. A modern háboru tömérdek momentumában hasznosíthatók ezek a harci tapasztalatok a erős, a bevonulásnál feltrissített tréninggel kapcsolatban a sikert aránytalanul kisebb veszteséggel teszik elérhetővé.

Erre a képességre azonban elő kell készíteni a katonákat. S hogy a háboru kitörése pillanatában az ilyen módon előkészített katonák millióival rendelkezünk, annak elengedhetetlen előfeltétele a megfelelő létszámú állandó hadsereg, mely módot ad a tömegek fokozatos és általános harci kiképzésére.

Oroszország külön békére keres utat.

(Az északi birodalom belső bomlása — Aziában talál kárpótlást a megvert hatalom.)

Bukarest, május 29.

A „Bukaresti Tageblatt” mai számának élén „kiókló külföldi forrásból” megjegyzéssel, Cato aláírással, vezető helyen feltűnő cikkben foglalkozik Oroszország különbékéjének lehetőségével a központi hatalmakkal.

— Az utolsó oroszországi hírek — mondja a cikkíró — azt jelentik, hogy Japán és Amerika nem szállítanak hitelt több muniiciót Oroszországnak, a Putilov művek üzeme pedig ugyancsak teljesen szünetel az orosz munkások közötti forradalmi hangulat miatt. Oroszország nem vett részt a párizsi gazdasági konferencián. Az orosz hadsereg vezetői sorra kegyvesztettek lettek. Az orosz hadsereg mindenütt tetlen a hadszíntereken. Moszkvában és Déloroszországban forradalmi zendülések előkészületeinek jelei észlelhetők, az alkalmatlanságnak frontszolgálatra való behívásuk miatt. A legutolsó orosz hadikölcsön mindössze 1 milliárd rubelt eredményezett. Bark orosz pénzügyminiszternek nem sikerült kölcsönt kapnia sem Francia-, sem Angolországban, sem Amerikában. Svédországban és Romániában mind mélyebb gyökeret ver az oroszellenes hangulat. A szentpétervári szláv-unio ugyancsak egészen elvesztette háborus jellegét, mert álmaikat megvalósíthatatlannak látja. Mindezekből világosan látható, hogy Oroszország súlyos krízisben van, ami a diplomáciát annak a feltevésére jogositja föl, hogy Oroszországban komoly békesimptomák észlelhetők.

A cár környezetében pedig már régen hajlanak egy méltányos békére, mert attól félnék, hogy a központi hatalmak újabb győzelme esetén Svédország és Románia is megtámadják Oroszországot. Ez a két ország most szintén nagyon nyugtalanítja az orosz diplomáciát. Mindkettőnek régi számadása van Oroszországgal és azért azt hiszik, hogy most kihasználják a legyőzött orosz hadsereg gyengeségét a számadás rendezésére. Azok az erődítési munkálatok, amelyeket az oroszok lázasan végeznek az Alland szigeteken és Boszarábiában, bizonyítják, hogy az utóbbi eshetőséggel komolyan számolnak Oroszországban.

Másrészt megállapítható, hogy az orosz közvéleményben hatalmas aramlat kerekedett körül a különbéke mellett. És a szláv unio, amely a háborus propaganda szolgálatában áll, jobb belátásra jutva, nem is igyekszik a béketörökvéseket elnyomni. Oroszország békégondolatokkal foglalkozik, azt senki se tagadhatja többé. Ebben az országban ma már mindenki meg van arról győződve, hogy a háboru folytatása csak még kritikusabb helyzetbe sodorja az országot.

Az oroszok meg vannak győződve róla, hogy a legnagyobb erőfeszítéssel sem lesznek képesek többé a központi hatalmak által eloglalt területeket tegyverrel visszacserezni.

A fentiekben kitajtéteknek tulajdoníthatók Oroszország újabb nagy erőfeszítései Aziában. Nem tudjuk, hogy a központi hatalmak kedvezőtlen tekintettel nézik-e az oroszok letelepedését Aziában az angol India mellett. Alig hisszük. Felesleges indokolnunk, hogy miért? Miatán az oroszok a Dardanellákat nem uralhatják, most a perzsa öböl felé fordulnak abban a reményben, hogy ott olyan sikereket érnek el, amelyek lehetővé teszik a részükre, hogy nyíltan békéről beszélhessenek.

Most minden Törökországtól függ, lehetőleg azoktól a kompenzációktól, amelyeket Konstantinápolyban Anglia rovására kikötőnek. Mindebből kitűnik, hogy a különbéke Oroszországgal már utban van. Oroszország már építi magának erre az alapot.

A német-császári pár a hasatérő osztrák és magyar foglyok közt. Berlinből jelentik: A császári pár és a braunschweigi hercegnő megjelent tegnap az Oroszországból hasatérő osztrák-magyar hadifoglyok közt. A császárt Hardegg gróf, a máltai rend hercegi priorja és Bodau gróf, a kórházvonat parancsnoka fogadta. A császári pár minden egyes beteg ágyához odalépett. A császárné a betegnek átnyújtotta a császár aroképét saját kezű aláírásával és babérággal. A császár hosszabban elbeszélgetett az egyes katonákkal

és részletesen elmondatta magának elményeit. A császári pár látogatása majdnem két óra hosszáig tartott. A vonat este tíz órakor hagyta el a pályaudvart. A legközelebbi hosszabb megállóhely Leitmeritzben lesz.

Berlinből jelentik: A tegnap ideérkezett magyar és osztrák hadifoglyok március közepé óta voltak utban. Március közepén végleg összeállították a transzportot Moszkvában, ahonnan Pétervárra vitték a foglyokat és innen csak hosszú huza-vona után érkeztek meg Svédországba, ahol kitűnően fogadták őket.

A Pénzüntezeti Központ vidéki igazgató-jelöltjei.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 29.

Junius elején tartja meg alakuló közgyűlést Budapestén — amint erről már az Aradi Közlöny részletesen megemlékezett — a Pénzüntezeti Központ. Az alakuló közgyűlésen történik meg annak a hat igazgatónak a megválasztása is, akiket a Pénzüntezeti Központ igazgatóságába a vidéki pénzüntezetek képviselői közül vesznek fel. A választásnál a pénzüntezeteknek két csoportja áll egymással szemben, az a két egyesület, amelyben a magyar pénzüntezetek tömörültek: A Magyarországi Pénzüntezetek Országos Egyesülete, amely Hantos Elemér dr. országgyűlési képviselő elnöksége alatt áll és a Magyarországi Pénzüntezetek Országos Szövetsége, amelyben Mándy Lajos a vezető szerep. Az utóbbi pénzüntezeti egyesület ma tette közzé, hogy kik a vidéki igazgató-jelöltjei.

A Szövetség már korábban szervező bizottságot küldött ki, amely a hat igazgatói helyre a következőket jelölte: Kodarik József Pószony, Kócs Elemér Szeged, Blasz Ferenc Esztergom, Weiss József Kolozsvár, Ring Géza Arad. Grats János Pancsova. — A választmányba vidékről többek között a következőket jelölték: Ottenberg Tivadar és Vertán István Arad, Blaskovich Ferenc és László Jakab Temesvár, Rótn József Békéscsaba.

A Magyarországi Pénzüntezetek Országos Egyesülete már napokkal ezelőtt közzétette jelöltjei listáját, amint erről annak idején meg is emlékeztünk. Most újból közzétjük az Egyesülés részéről történt jelöléseket, amelyek a következők:

Az igazgatóság tagjainak jelölték: Deák Gyulát, Eber Antal dr.-t, a Telepítő és Parcellázó Bank vezérigazgatóját, Eder Jánost, a Brassói Általános Takarékpénztár vezérigazgatóját, Lányi Mórt, a Délmagyarországi Közgazdasági Bank elnökét, Leopold Kornél dr.-t, a Tolnámegyei Takaré- és Hitelbank vezérigazgatóját.

Aradról két igazgatót jelölt a bizottság azzal a megjegyzéssel, hogy a jelöltek közül csak egyik választható meg. A jelöltek: Ottenberg Tivadar mávri tanácsos, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatója, vagy Ring Géza, az Aradmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója.

Jelölték továbbá a vidék részére fenntartott hatodik igazgatósági helyre Sztamoray Jánost, a Temesvári Első Takarékpénztár vezérigazgatóját.

A választmányba Aradról Raicu Sebőt, a Viktoria Takarékpénztár vezérigazgatóját jelölték.

A junius elejei választáson dől el azután, hogy a két pénzüntezeti egyesület közül melyiknek a listája kapja a többséget.

LEGÚJABB.

Ősz előtt nem gondol békére az entente.

— Reggel 3 orakor érkezett telefonjelentés. —

Budapest, május 29.

Berlin. A külügyminiszterhez közel álló Lokalanzeiger a béke kérdéséről a következőket írja: Készen állunk az 1916. nyarat is elengedni, anélkül, hogy belemennénk a békétárgyalások megkezdésébe. Abban a hitben vannak ugyanis, hogy Németország az új termes betakarítása előtt az élelmiszerek hiányától teljesen összeomlik. Ma már beláttak, hogy ebben is csalódtak, tehát már csak az év őszén, fognak elienségeink azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy ne kössenek e békét a fenálló hadihelyzet alapján.

Bern. Briand miniszterelnök a hadügyi bizottság ülésén Clemenceau kérdésére kijelentette, hogy a párisi konferencia legteljebb július végén ut össze azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy az akkori katonai helyzet megeri arra, hogy a békfeltételek alapján meginduljanak a tárgyalások.

Zürich. A Züricher Zeitung Bernből úgy értesül, hogy a legközelebbi időben a birodalmi tanács egy peticiót hoz tárgyalomba, abból a célból, hogy aláírásokat gyűjtsön, amelyben a szövetséges hatalmakat megkérlik, hogy tegyenek kísérletet a békétárgyalások megindítására.

Berlin. A Berliner Tageblattnak jelentik Luganóból: Páris miniszterelnök körutazá-

sának eredményétől nagyon lehangolt. A szerb miniszterelnök majdnem mindenütti kudarcot vallott. Péterváron Sassanov megígérte Pasicnak, hogy Oroszország minden betolyását látba teszi, hogy a békétárgyalásoknál Szerbia régi határait megments és, hogy legalább egy darabot Bosznia Hercegovinából juttasson Szerbiának. Igértet tett arra is, hogy Oroszország mindent meg tesz, annak megakadályozására, hogy az elűzött szászok szerb katonái ne vigyék újra tűzbe és ezáltal ne hogy az életbe lévő katonákat feláldozzák. Sassanov kijelentette, hogy Oroszország jószándéka Angliában és Franciaországban elmentesítésre fog találni, miután ezek a hátramaradt szerb hadsereget, az entente céljaira minden aron letakarják áldozni. Megígérte végül Sassanov, hogy a Karagjergjovics dinasztiának Oroszország meg fogja menteni a trónt. Oroszországban Salandra és Barzilai a régi szerb elvárásokat visszautasították és csak kivételesen engedtek meg a jogot egy kis kikötőre az Adrián. Sonninó azonban ezt is kategorikusan visszautasította.

Zürich. A Tagesanzeiger írja: Pétervári jelentések bevalják, hogy az oroszok kényszerítve vannak a törökök mezopotámiai offenzívája folytán visszavonulni. Bagdad és Moszui veszélyeztetése most már el van hártva.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelentik New Yorkból: Wilson elnök a semleges posta ügyében Angliához intézett jegyzéke kérdésében az egész sajtó támogatja, de kétekednek a jegyzék közvetlen sikerében.

nalba fogják állíthatni, akkor csodákat látnának.

Bolgárok egy görög erdőben.

London. A Reuter-ügynökségnek jelentik Szalonikiból, hogy huszonegyezer bolgár katona átlépte a görög határt, megszállta a Rupel-szorost és az e szorost védő erdőt, a pályaudvart és a Strumán átvethető hidat. Bolgár tisztek jelentkeztek az erdő görög parancsnokánál és felszólították, hogy a bolgár balszárnynak az entente támogatásával szemben való védelme szempontjából engedje át nekik az erdőt. Felszólításukat Görögország semlegeségének athéni illetékes körökben történet interpretációjával indokolták. Az erdőparancsnok táviratilag utasításokat kéri. Athénból, aztán jegyzőkönyvet íratott alá a bolgár tisztekkel, melyben kötelezettséget vállaltak arra, hogy az erdőt vissza fogják adni Görögországnak, mihelyt megszűnik az az ok, amely miatt az erdő megszállása szükségesnek mutatkozott. A görög aztán ellenállás nélkül átengedte az erdőt.

Szerbek Szalonikiban.

Lugano. A Secolo balkáni tudósítója jelenti: Az utóbbi idők relatív nyugalma után május 24-ike óta számos összeütközés történt az ellenséges előőrsök között a Vardar jobbpartján, valamint a tüzérségi tevékenység is fokozódott a folyó balpartján. Azenban mindez meg nem

jelent azt, hogy a közel jövőben nagyobb szabású akció készülne. Azt egészen kizártnak tartják, hogy a számban kisebb német és bolgár haderő most offenzívát tervezne Szaloniki ellen. — A reorganizált szerb hadsereg három hadtestből áll, amelyből kettő már megérkezett Szalonikiba. A harmadik hadtestnek Korfuból való átszalítása is megkezdődött. A szerb hadsereg vezetői a következők: Bojovics Peter a főparancsnok, Vaszics Milos ezredes az első, Stetanovics montenegrói vajda a második és Janics Pál a harmadik hadtest parancsnoka.

Bern, május 29. A Journal jelenti Szalonikiból: Az ágyúzás ma rendkívül nagy heveséggel folyt, különösen majagan régiójában, ahonnan előőrsök összeütközéséről is érkeznek hírek. Moskopulos tábornok hosszabban tanácskozott Sarrail tábornokkal. A Nea Hellas részeiteket hoz a szerb csapatok megérkezéséről Macedóniába. Paraszézésük után azonnal meg kellett ürödniük, aztán új ruhát kapnak és a Vasilikában, Sedesben és másutt felállított táborokban helyezik el őket. Egyenruhájuk többé nem világos-barna, hanem khakiszinű, vagy sűrűzések.

Elmennek a vadászok.

az Aradi közlöny tudósításai.

Arad, május 29

Az aradi utókról eltűnik a sokféle egyenruha közül egy: a zöldparolis vadászoké. A huszonnyolcas vadászok tisztjei, katonái bucsuznak Aradon, ahol oly jól érezték magukat, ahol annyira szerették őket és ahonnan most más helyőrségbe mennek. Fájdalmas dolog az ilyen bucsuzkodás még békeben is, de még inkább az háborúban, amikor az Aradon állomásozó csapatokat mindenki a vasúthoz hozánóttnak, velünk egynek érezte, tartotta.

A bucsuzó vadászok eltávoztása nem éri meglepetésként Aradot. Már hosszabb ideje megtörtént az erre vonatkozó rendelkezés, a mely az ország területén je őt ki újabb garnizont a vadászoknak. Annak a szeretetnek és ragaszkodásnak, amelyet Arad a vadászok iránt érez, legjobb tanúsága az, hogy amióta elhelyezésüknek híra jött, minden lehető elkövettek, mindentelő lépéseket tettek itt marasztalásuk hiánt. Azonban minden hiába volt: a vadászok el fognak menni. Kedves emléket hagyva hátra és kellemes emlékekkel távozva. Sok aradi tartalékos szolgái ma is a vadászok viláztól harcoló soraiban a fronton és a legutóbb bevonult hadiönkéntesek kiképzés alatt álló öreg-ifjú legényei is szép számmal aradiak a zöldparolis egyenruhában.

Tamás százados a távozó vadászcsapatok parancsnoka egyike a legnagyobb tiszteletben és becsülésben álló aradi tiszteknek, aki az előtte Aradon volt vadász-parancsnokok tradícióját éltette tovább, amikor mindig a legjobb és őszinte viszonyt tartotta fenn Arad polgári társadalmával, ahol az a törekvése és a személye iránti szimpátia ép annyi rokonszenvet ébresztett, mint amilyen feltétlen elismerést katonai érényei. És a parancsnokok szellemét átvette a vadászok egész tisztikara is, amely a háború alatt rendkívül népszerűvé vált Aradon. Mindezek az érzések fájóvá és nehézé teszik a megváltást a vadászoktól, akiket most elveszt Arad.

Harcképtelen

a szerb hadsereg.

(Nem lesz macedóniai offenzíva. — A kimerült entente csapatok.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 29.

Lugano. Jól értesült helyről a következő párisi jelentést közlik: Az entente-nak a macedóniai offenzívával lenyegetése közönséges blöff. A Szalonikiben összegyűlt entente hadsereg száma 240.000 ember volt. Ebből azonban elesik 20.000 beteg, 40.000 ember trénszolgálatot teljesít és 30.000 ember nagyobbrészt ausztráliai és újzeelandi, akiket legutóbb Franciaországba küldtek vissza. A hadsereg többi része is rosszul táplált, egészségében meggingott és teljesen demoralizált elemekből áll. Nem igaz az sem, hogy 100.000 szerbet küldtek volna Szalonikibe. Összesen mintegy 6000 szerbet szállítottak Korfuból Szalonikibe. Korfuban még százezer szerb van, akik közül mindössze 39.000 harcképes. A többire nem lehet számítani, hogy a háborúban felhasználható, mert az emberek annyira deprimáltak. Ha a franciák és az angolok a szerbeket az első vo-

Asiagót három oldalról elzártuk.

(Offenzívánk lassabbulásának okai. — A fővédelmi állás áttörése.)
— Ejjel 2 órai telefonjelentés. —

Budapest, május 29.

A Pester Lloyd katonai szakírója Hueber százados lapjának legközelebbi számában többek között a következőket írja: Olaszországban küzdő csapataink eltáradásából semmit sem lehet eszrevenni. Ugy Asiagótól északra, mint Arsierotól nyugatra tegnap is új siketeket értek el. A Cima di Moara rohammal való elfoglalása után tegnap a Monte Campó di Biancot, a Zingarellát és a Zebiot vettek birtokukba, úgy hogy frontunk ezen a szakaszon majdnem egyenes vonalban terjed Moarától Asiagóig. Támadásunk e vár ellen újból jelentékeny előrehaladást tett. Asiagó csapataink által most már három oldalról van elzárva, úgy hogy az ellenséges csapatoknak most már csak egy elvonulási lehetőségük van és pedig egyenesen kelet felé irányban. Offenzívánk Schió ellen is örvendetes előrehaladást tett. Tegnap betámadtunk is kivertük állásából az ellenséget, úgy hogy az olaszok részére az a veszély torog tenn, hogy a taktikai összeköttetést lokalsan széttegyük részben azok között a csapatok között, amelyek a Pasubion harcban állnak és részben pedig azok között, amelyeknek feladatuk lett volna a Posinától deire tekvő magasiatokat védeni.

A Pester Lloyd tudósítója jelenteti a sajtószállásról: Olaszországi offenzívánk első részének sikere az Astico-völgy területén és a Val d' Assanál történt előrenaladás következtében kiegészítést nyert. Csapataink frontja a Val d' Assától keletre elért sikerek következtében tovább délkeletre toldott előre. Nagy a jelentősége azoknak az eredményeknek, amelyeket csapataink Asiago körül értek el. Asiagótól nyugatra ugyanis átlépték az Assat és heves harcok közben elfoglalták az Asiagótól nyugatra és északra elterülő magasiatokat. Miután pedig Interiotton levő erődítményeket és a canovei erődítményeket is elfoglalták, ezen szakasz sorsa meg van pecsételve. Előre haladt támadásunk a felső Posina völgyében is. Újból ismételnünk kell, hogy azok a teljesítmények, amelyeket a két hetes offenzívában csapataink értek, sohase hallott mértékűek. A Val d' Assan levő várvonal teljes keresztültörése után most már Cadorna sem tagadhatja le, hogy az olaszok itt teljes vereséget szenvedtek. Újabban már az olasz jelentések is kiemelik, hogy az olaszok tulajdonképeni ellenállást az Arsiero-Asiago vonalon akarják kifejtetni. Ma azonban úgy áll a helyzet, hogy most már ezt a föllenállásiának jelzett frontot is áttörtük, miután a Val d' Assa utzaróerődjét elfoglaltuk és magát a völgyet is átléptük.

Újból reá kell azonban mutatni arra, hogy offenzívánk lassabb tempó bekövetkezése előtt áll, mert fokozott gondot kell fordítani a készletek kiegészítésére és a csapatok megfelelő pihenésének biztosítására. Egy hadseregnek sem szabad — különösen az itt fennálló területi tekintetben annyira megszorított forgalmi lehetőségek mellett — figyelmen kívül hagyni az utánpótlás és a megfelelő pihenés ügyét, amikor számban hatalmas, jól felszerelt és erősen kiépített állásokra támaszkodó ellenséggel áll szemben. Valószínű, hogy a legközelebbi napok tehát kevesebb mozgalmasság lesznek.

Vilmos császár

villamoson utazik.

(Látogatás az elbingi hajógyárban. — Az igazi inkognitó.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 29.

Elbingből jelentik: A német császár váratlanul tett elbingi látogatása alkalmával ismét bizonyosságot tett arról a kiváltságról és közvetlenségről, amely a nagy uralkodót minden tétében jellemzi és amely egyik oka annak az általános rajongásnak, mellyel népe, nővérségei II. Vilmost körülvesszik.

Vilmos császár, aki a főhadiszállásról a fővárosba utazott egészen váratlanul érkezett meg nem nagyszámban közvetlen katonai kíséretével Elbingbe. Látogatásának célja, amint ez kitűnt, a hágyhírt és a háború miatt fokozott munkát végző elbingi hajógyár megtekintése volt. Miután a császár érkezéséről Elbingben senki sem kapott értesítést, a pályaudvaron semmitéle fogadtatás nem volt. A császár és a kíséretében levő törzsiastek kísérték a pályaudvarról anélkül, hogy érkezésük feltűnést is keltett volna.

A császár hájútársának azt a kívánságot adta tudtára, hogy ne menjenek kocsi a hajógyárba, hanem közti kocsi tegyék meg az utat. A kis társaság, amelynek tagjait minden feltűnő dísz nélkül való földgrau egyenruhákban egyszerű törzsasztetek válték az elbingiek, odasétált az állomáshoz legközelebb levő villamos megállóhelyig. Itt maga Vilmos császár lépett elő és a villamos kaleszkől megkérdezte:

— Az ön kocsija a hajógyárig megy?
— Igenis — felelte kurtán és katonásan a „tisz” kérésére a kalesz.
— Jól van, mondotta a császár. — Akkor hát szálljunk be uraim!

Es a császár példáját követve a kíséretnek valamennyi tagja egy-egy tíz pfenniges pénzdarábot vett elő, amelyet a jegyért fizetendő menetdíjat tartó dobozba dobtak. A villamoson még ekkor sem tudta senki, hogy a császár utazik kíséretével az elbingi polgárok között.

Amikor a hajógyárhoz megérkeztek, a császár a kocsivezetőhöz fordult, köszönetet mondott neki és egy tizmárkás bankjegyet adott át. A kocsivezető és az utasok csak

ekkor lettek figyelmesek a villamoskocsi katonai utasaira és felismerték a császárt, akik lelkesen megéjleneztek. De ekkor már Vilmos császár kíséretével befordult az elbingi hajógyártelep kapuján, ahol nagy meglepetést keltett az uralkodó váratlan látogatása.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Ezüstkoszoru Uchtritz-Amadé grófnénak. Harmadszor ismételte meg az Aradi Gyermektelruházó Egyesület jótékony célú előadását és ez alkalommal ismét szűkített nézőtér előtt. Az utolsó előadás alkalmával az egész publikum meleg ünnepeltetésben részesítette az egész akció lelkét, intését, rendezőjét Uchtritz-Amadé Emilné grófnőt, akit a szereplők ez alkalommal emlékül egy ezüst koszorúval leptek meg. A mai utolsó előadás után a Katolikus-kör helyiségeiben társasvacsora volt, amelynek során Fábry Sándor dr. Acser. vezérigazgató postikus és leendőletlen szavakban köszöntötte fel a fáradhatatlan grófnőt, aki viszont a rendezőknek és a szereplőknek mondott a maga részéről köszönetet.

* Bálint Béla és művészársai szereplése a nyári szinkörben. Junius 3 és 4-én szombaton és vasárnap lesznek a cabarett és operette sikeres előadások a nyári szinkörben a rendező szinkör helyérek mellett. Szombaton két előadás lesz. Este fél 8 órakor és fél 10 órakor míg vasárnap 3 előadás lesz, a. t. fél 4 órakor mérsékelt árakkal este fél 8 és fél 10 órakor rendező árakkal. — Jegyek sajátján váltakozó a téli színház pénztárában.

* Mozidarab, amely tizenöt előadásból áll. (Amerika leánya az Apollóban.) A mosi történetének határköve az az óriási méretű amerikai film, amely a náboru ellenére is magára vonta a kulturvilág figyelmét. „Amerika leánya” a címe a filmnek a tizenöt részből áll. Minden rész külön felvonásokra van osztva. A darab eseménye egy dollárkirálynő eseményes kalandjainak igazlansza érdekes sorozatát viszi a néző elé. Ami újat még produkálhatott a filmtechnika, azt mind megkapjuk ebben a szenzációs képben. „Amerika leányá”-nak első részét szerdán és este fél tíz óra mutatja be az Apolló-színház. Kedden a ma este nagy tetetés mellett bemutatott igazi dráma (Katasztrófa az alagútban) kerül be a bemutatásra.

* A zöldszemű ember. (Detektív fogadás az Urániában.) Az újabb kinematográfia ilyenkor mindig arra törekszik, hogy kielégítse a színházi közönség óhaját, a melyből a detektív drámák iránti érdeklődés is mutatkozik. A közönség excentrikus, különös személyeket kíván látni, mert a különleges ember magával hozza a szokatlan helyzeteket is. Szenzációja a filmzakmának a mai kép, mely talán épen azért aratott Berlinepen szédületes sikereket. Talán a zöldszemű ember híres gondolat olvasó a ki egy fogadásból elkövetett ékszerlopást művészete segítségével briliáns és bravuros utakon nyomoz ki. A kitűnően beállított film a berlini Union gyár bevált márkáját bizonyítja és a detektív világ ennek az elsőrangú vállalkozása, mert rendezéssel és a esemény beállításával szédületesen tészkötes. — Hadi árva háborús történet legközelebb az Urániában kerül bemutatásra.

* Békefi Pál vezetése alatt álló szeneintézet növendékei jövő hó 1-én (áldozó este-törtők) délután 5 órakor tartják meg vizsgálati hányversenyüket az intézet nagytermében, Szabad-ag-tér 7. ll. em.

Aradi főhadnagy a cinkotai gyilkos nyomára vezet.

(Verseci honvédek közt bujdosik Kiss Béla? — Csak Budapesten vall a nyomravezető.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 29.

Szombaton este nyolc óra tájban megjelent a rendőrségen egy főhadnagy, aki az ügyeletes tisztet kereste. A főhadnagyot Hank Albert dr. rendőrfogalmazóhoz vezették és itt előadta, hogy *Osztoics Iván* a neve, 31. honvédgyalogezredbeli főhadnagy, a polgári életben pénzügyi segédtitkár, pár nap óta van csak Aradon, a Liceum kórházban, ahová, mint beteget szállították.

— A cinkotai gyilkosság ügyében jöttem — mondotta a főhadnagy a rendőrfogalmazónak. — Olyan adatok felett rendelkezem, melyek feltétlenül kézzrekeríthetik az elvetemült gyilkost. Kijelentem azonban mindenekelőtt, hogy esakis a fővárosi rendőrségnek vagyok hajlandó vallomást tenni és kijelentem azt is, hogy *én* most igényt tartok *Kiss Béla* nyomravezetőjének kitűzött három ezer korona jutalmára.

Ezekután Hank Albert dr. telefonon felhívta a budapesti rendőrség bűnügyi osztályát. Pár perc múlva a főváros jelentkezett is és a rendőrfogalmazó *Becker* Adám rendőrkapitányt kérte a telefonhoz, aki a cinkotai bádoghordó ügyében a nyomozást vezeti. Becker véletlenül éppen hivatalában volt s azonnal a telefonhoz ment. Hank dr. jelentette, hogy miről van szó és megkérdezte a kapitányt, kihallgatja-e telefonon a főhadnagyot, vagy szükséges-e, hogy még is ő vegye rá a vallomástételre.

Becker rendőrkapitány mindenekelőtt meghagyta Hank fogalmazónak, hogy szigetelje el a főhadnagyot, nehogy nyilvánosság elé jusson vallomása és hogy a legközelebbi vónattal küldjék Budapestre. Ezután a főhadnagyot kérte a telefonhoz és felszólította, hogy pár szóval mondja el, mit tud *Kiss Béláról*. *Osztoics Iván* elmondta, hogy pár nap előtt került betegesen haza az orosz harctérről, ahová egy verseci gyalogezreddel hónapokkal ezelőtt ment. Századában az egyik tisztnek volt a tisztiszolgája az az ember, akinek személyleírása és arca teljesen azonos azokkal a közlésekkel és fényképekkel, melyeket a képeslapok közöltek *Kiss Béláról* a cinkotai rablógyilkosról és a korról azt is tudja, hogy civilben bádogos volt. A tisztiszolga, azonban nem *Kiss Béla* néven szerepelt.

Becker rendőrkapitány ezután azt kérdezte a főhadnagytól, miért van az, hogy csak most jelentkezik, holott az eset feltételezése már mintegy négy hete történt és a tényképeket is már régebben közölték a lapok. Erre a főhadnagy azt felelte, hogy tegnapelőtt olvasott egy képes lapot és ott látta *Kiss* fényképét. Ezt a képet sehol nem látta azelőtt és ebben rögtön felismerte barátjának tisztiszolgáját. Most nem is kérdezett tőle a rendőrkapitány, hanem ismét Hank Albert dr.-t kérte fel a telefonhoz, akit ismét figyelmeztetett, hogy különösen legyen rajta, hogy a helyi lapok ne szerezzenek a dologról tudomást, mert ugyanezen a nyomon már erősen folyik más irányban is a nyomozás és könnyen meg lehet, hogy eredményre is fog vezetni. Ezután meg egyszer megkérte a rendőrfogalmazót, hogy a főhadnagy a legközelebbi vónattal utazzon Budapestre. Ezzel a telefonbeszélgetés véget is ért.

nattal utazzon Budapestre. Ezzel a telefonbeszélgetés véget is ért.

Osztoics Iván főhadnagy tegnap reggel Budapestre utazott és mindjárt jelentkezett a bűnügyi osztályon, ahol *Becker* rendőrkapitány részletesen kihallgatta. Lesz-e vallomásának pozitív eredménye, az még elvállik. Érdekes lenne tudni, hogy miért volt szüksége szombaton a budapesti rendőrségnek a nagy óvatosságra és titkolódzásra, amellyel az aradi rendőrséget eltiltotta az ujon nyilvánosságra hozásától. Az aradi rendőrség tényleg nem adott ki a dologról egy szót sem, de a fővárosi sietett már tegnap — a főhadnagy kihallgatása előtt — nyilvánosságra hozni a dolgot. Talán azt akarták, hogy az érdem és az elismerés őket illesse meg. Aradon egyébként a főhadnagy semmitféle vallomást nem tett és az aradi rendőrség nem is foglalkozik az ügyvel tovább.

Románia a központi hatalmak gazdasági szövetségében.

(A Duna jövője. — Megbukott mintikus diplomaták.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, május 29.

A „Seara” vezércikkét közül „A Duna és Románia” címmel Brociner J. B. tollából:

Az Ausztria-Magyarországban és Németországban most megindult, s a hajszállítás teljesítését, különösen a Dunán való szállításokat célzó mozgalmat sokan a háború egyik következményének vélik tekinteni és a négyesszövetség által a központi hatalmakkal szemben indítani tervezett gazdasági háborúval indokolják. Ez helytelen. A szállítási utak kérdése igen szoros összeköttetésben áll minden ország fejlődésével. A központi hatalmak hajozása a jövő forgalmi eszköze és útja. A központi hatalmak hajózási hálója három részre omlik. A Duna, Rajna és Elba hálózatára. Ami a Dunát illeti, ezen hajóút Orsovától a Duna torkolatáig kizárólag Romániát illeti. A Dunát Románia partjain csakis román és igen kevés bolgár vizek táplálják. Románia legfőbb érdeke saját termékeire való tekintettel, hogy a központi hatalmak munkaprogramjához csatlakozzék. A „Duna nekünk” Románia életkérdése.

A négyesszövetség elvesztette a játszmát.

Bukarest. A „Libertatea” írja: Románia gazdaságiilag ismét érintkezésbe lépett Németországgal. Egy mindkét részre egyenlően hasznos szerződést kötöttek és a kölcsönös kereskedelmi feltételek azonosak a háború előttiékel. Az áruk kicserélése nap-nap után mindinkább kedvezőbb feltételek mellett folyik le.

Azok, akik első sorban érdekelte vannak a kereskedelmi szerződés megalkotásában, a kereskedelmi összeköttetés újra felvételében csakis bizonyos szükségleteknek, melyek nem

csak tenuáltak, de a jövőben is létezni fognak természetes kielégítését látták. Idegen hatalmak azonban más egyebet akartak a szerződésben látni. Így Oroszország és Anglia például azt hitték, hogy a német-román kereskedelmi szerződés alkalmat fog nyújtani Románia elleni represszáliák alkalmazására. E körülmény csekély lehetősége is, kihasználható. Anglia például már nem küldi nekünk az angol piacon a vásárolt és kifizetett árukat. Oroszország pedig, mely inkább rendőr, mint kereskedelmi állam, az „Uniunea slava”-val tüntetéseket rendez Moszkva utcáin Románia ellen. Természetes, hogy Anglia kereskedelmi represszáliái, sem Oroszország rendőri tüntetése nem alkalmasak és nem képesek a két állam közti gazdasági viszonyt megzavarni, mert ez oly szükségleteken alapul, melyek sem Anglia sem Oroszország machinációit figyelembe nem veheti.

A Németországgal kötött szerződés nem ideiglenes és Románia nemzetközi viszonyai szempontjából nem következmény nélküli. Itt nem oly viszonyokról van szó, amelyek egyik, vagy másik államtörtségi szeszélyeitől, vagy egyik-másik teljes tényező egyensúlyozó művészetétől függnék, hanem a parancsoló gondolat Románia részére olyan utat jelöl ki, amely természeti tekvésének és nemzeti gazdagságának leginkább megfelel.

Ily tényállás mellett a Románia és Németország közti rendszeres gazdasági érintkezés uratelvételének előbb-utóbb ugyis be kellett volna következnie. Ha a négyesszövetség vezetői Romániát nemcsak ama néhány sorból ismernek, melyek a Párisban megjelent lexikonokban olvashatók, ma egyáltalában nem utköznének meg rajta, ha országunk súlyt helyez arra, hogy Németországhoz való jövőszonyát fenntarthassa és belőle minél több előnyt szerezhessen. Az a körülmény, hogy Angliában nem ismerik országunk érdekeit, azt eredményezi, hogy az angol kormány a német-román viszony megzavarása reményében erkölcstelen eszközökhöz nyúl. De nagy naivitás kell hozzá, ha azt hiszik, hogy ily eszközök használatával gazdasági irányvonalakra hatni képesek volnának. Németországgal való kereskedelmi viszonyaink ilyen kísérletekkel szemben védve vannak. Döntő és szertőlött fontos szükségletek követelik az összeköttetést, melyek érdekében egy további fennakadás, vagy zavar beállta nem volna lehetséges.

A bukaresti lapok jelentik: Most várják a Raduceanu-Popescu kereskedelmi kiküldöttség visszakerkezését Konstantinápolyból. Raduceanu-Popescut a kormány azzal a megbízatással küldte ki, hogy a romániai és törökországi áruk kicserélése dolgában tájékozzódjék.

A központi beviteli bizottság teljes ülést fog tartani, amelyen Raduceanu-Popescu be fog számolni bukarest. újaról. Valószínű, hogy a román kormány meg fogja állapítani a gazdasági megegyezést a portálval és lehetséges, hogy az áruk kölcsönös kicserélésére hasonló rendezést létesítenek a bolgár királysággal is.

Megbukott bukaresti diplomaták.

Bukarest. Bukarestben élénk fel-tűnést kelt a szentpétervári felhivatalos sajtóiroda azon kategorikus kijelentése, amely szerint Blondel bukaresti francia követő a német-román gazdasági megegyezés létrejötte miatt hívtak vissza. Párisban és Szentpéterváron különben határozottan az

Lassabban megyünk előre olasz földön.

(Uj erőt gyűjtenek csapataink. — Megbénult az olasz Isonzó-offenzíva.)

Saját tudósítónk telefonjeleiről.

Budapest, május 29.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Csapataink tovább nyomultak előre az Astachtól nyugatra levő szakaszon és Asiago területén, a Val d'Assa minkét oldalán. Mind a két frontszakaszon egy-egy állandó eredm. jutott a kezünkre, amely a belső erődvonulathoz tartozott.

Offenzívánk tehát már elérte céljának első részét: az osztrák-magyar csapatok átérték Arsiero és Asiago közti a fő záróvonalat, amelynek állandó belső erődei jórészt már birtokunkba jutottak. Innen már komolyan fenyegetjük azoknak az olasz hadseregcsoporthoz a hátsó összeköttetését, amelyek a karintiai határon és az Isonzónál állanak. A tényreállással közelebb jutottunk offenzívánk főcéljához: megakadályoztuk az olaszokat abban, hogy erős tartalékokat küldhessen a Isonzó melé egy nagyobb támadás keresztülvételére.

A déltiroli offenzíva gyors előrehaladása példa nélkül való a háborúk történetében, mert 1200—2000 méteres, zárórúdokkal és nehéz ágyúkkal felszerelt páncélos erődökkel védett hegyeket kellett elfoglalnunk, hogy tovább juthassunk. Az olaszok erős záróvonalukon, valamint az ehhez csatlakozó állásaikban, amelyeket egy év alatt rendezv. megerősítettek, makacs ellenállást fejtettek ki, különösen a már részben átért Arsiero-Asiago-vonalon, a Ceite Comuni-fensíkon és a Sugana-völgyben.

Főkérdés, hogy az olaszok időközben erős tartalékokat vezettek a megáradott frontra. Ha még figyelembe vesszük, hogy a magas negyvidéken utánpótlásának és a nehéz tüzérség előbbrevitelének mecsoda nagy nehézségei vannak, akkor annál inkább csodálhatjuk csapataink tenyes teljesítményeit. Szükséges tehát, hogy csapataink, amelyek két hét óta minden pihenés nélkül, erők végezt. megterhelésével folyton előre törtek, most némileg kinyugodhassák magukat, hogy összegyűjtsék erejüket.

Ebből az okból alig hihető tehát, hogy offenzívánk előrehaladása az eddigi tempó gyorsaságával folytatódjék, hanem csak félgözzel. Két heti gyors sikerünk tokmérője a meghódított erődök egész sora, a csaknem harmincezer fogoly és a kevés híján háromszáz zsákmányolt ágyú, amelyek közt számos, még használható nehéz löveg.

Cadorna még jelentéseivel is elkészik.

Zürich. A Secolo zürichi levelesője figyelmeztet Olaszországot arra a mulasztásra, hogy az olasz vezérkar jelentése teljes tizenkét órával később jut a svájci közönség tudomására, mint az osztrák-magyar vezérkar jelentése. Szükséges, hogy Olaszország erős propagandát indítson Svájcban, hogy ezzel ellensúlyozza a központi hatalmak itteni propagandáját. Elsősorban is Cadorna jelentéseit korábban kell kiadni és sokkal jobb közvetlen hírszolgálatot kell létesíteni Olaszország és Svájc között, mint a Stefáni-ügynökségé.

Hadüzenet Németországnak?

Amsterdam. Londonból jelentik: Az olasz minisztertanács legközelebbi ülésén ismét az a kérdés foglalkozik, hogy megüzenje-e Olaszország a háborút Németországnak, vagy

nem. Az indítók újból Angliára vezető vissza, mely az utóbbi időben ismételt megkísérelte Olaszországot erre a hadüzenetre rábírná.

Mi volt offenzívánk célja?

Bern. A Temps írja a déltiroli offenzíváról: Az osztrák-magyar offenzívát három különböző irányban indították meg, sőt azt mondhatnók, hogy egyszerre három támadást intéznek az olasz front ellen. Nem tudni, hogy az osztrákok tovább is ki fogják-e aknázni előnyeiket, melyeket előnyös hadállásaik és hatalmas tüzérségük biztosított neki. Lehet, hogy csak az a céljuk, hogy a jövőre olyan hadállásokat biztosítsanak maguknak, hogy a Trentinót egész csekélyszámu sereggel védhessék, a többi csapatokat pedig egyéb frontokra vezényelhessék.

Olasz vélemények a helyzetről.

Luganó. A lapok igyekeznek a közönségnek a helyzet javulását odaállítani. A Corriere della Sera szerint az osztrák-magyar offenzíva mindkét szárnyon engedett, a centrumban pedig erős ellentállásra talált. Az egyensúly azonban még nincs helyreállítva. Erre még néhány napra van szükség. A Secolo szerint a helyzetről ítéletet mondani még nem lehet. A harcok még élénken folynak és nem lehet mást tenni, mint a végét megvárni.

Luganó. Gorin altábornagyot és Pastore vezérőrnagyot nyugdíjazták.

Chiasso. Az olasz vezérkar jelentése: Tegnap estig a helyzet általában változatlan volt. A Posina szakaszon kisebb ellenséges támadásokat visszavertünk. A Buole szorosan ágyutüzünk két géptegyverrel ellátott ellenséges századot semmisített meg. Az asiagói fensíkon az ellenség tüzérsége a Monte Verenáról élénk tevékenységet fejt ki. Május 25-én délután előretolt állásaink a Monte Civaróról teljes rendben visszavonultak. Tegnap délelőtt folyamán ellenséges hadoszlopok a Val di Palamentótól keletre lévő hadállásainkat megtámadták. Bátor alpesi csapataink azonban feltartóztatták a támadást, ellentámadásba mentek át és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek, amelytől száz foglyot és két géptegyvert vettek el. A Monte Nero szakaszon is megtámadta az ellenség állásainkat és pillanatnyilag sikerült is megvetni lábát, azonban tartalékaink megerkezése után visszavertük az ellenséget, mely negyven foglyot és két géptegyvert hagyott kezünk között.

a meggyőződés kerekedett felül, hogy a német-osztrák-magyar román meg egyezés mögött politikai megállapodás rejlik. A Ruskoje Slovo c. orosz félhivatalos lap megjegyzi a sajtóiroda jelentése kaposán, hogy érkezett az az idő, amikor félenergián nem elegendő többé és Romániával a leg-erélyesebben kell elbánni.

A bukaresti lapok reprodukálják a szentpétervári „Ruskoje Slovo” c. lapnak diplomáciai körökből nyert azon értesülését, hogy Poklevszky Koziel bukaresti orosz követet és Tatarinov ezredes, bukaresti orosz követségi attasét legközelebb visszahívják. Az orosz lap ezen jelentése megerősíti korábbi, a bukaresti orosz követ visszahívására vonatkozó jelentéseket.

Haditanácsot tart a cár.

(Hol kezdődik az orosz offenzíva.)

Saját tudósítás.

Szofia május 29.

A „Dnevnik” jelenti Pétervárról Bukaresten át, hogy Carskoje Szeloban a cár elnöklése alatt nagy haditanács volt, amelyen Ivanov, Alexiew, Brusilov, Ratko Dimitriev és Kuropatkin tábornokok, az összes seregpáncsnokok, Suvajev tábornok, Stürmer miniszterelnök és Szassonov külügyminiszter vettek részt. A haditanács a német fronton szükségessé vált intézkedések felől határozott.

Bukarest. Tulceából jelentik: Az orosz kormány, Besszarábiából érkező pozitív hírek szerint elrendelte az 1918. évi korosztály behívását. Junius 1-re pedig behívatták az összes vörös és zöld cedulás szabadságoltak. Ezeket a behívásokat talragaszokon publikálták az egész birodalom területén, így Besszarábiában is. Ezidőszerint, az alkalmatlanoknak két izbeni szigorú ujjasorozásáról eltekintve, Oroszország tértilakossága a 44 éves korhatárig fegyverben áll. Besszarábiában pedig, a korhatártól eltekintve, már korábban minden fegyverfogható férfit a zászlók alá szólítottak.

Bukarest. Tulceából jelentik a bukaresti lapoknak: A besszarábiai katonai kormányzó elrendelte, hogy a Pruth völgyében lévő földbirtokok a folyó partját minden akadálytól tisztítsák meg, ami a szabad forgalmat korlátozza. Néhány nap óta megkezdtek a törpe ták kivágását, a hazak és kerítések lerombolását a Pruth hosszában.

TANÜGY.

(—) Kitüntetett aradi gyorsírók. A Szegeci Gyorsíró* legújabb száma közli, hogy a szegeci országos gyorsíró szabatos pályázaton díjakat és jutalmakat nyertek a következő aradi növendékek: Szekely Hermin, Székely Livia, Czegányi Margit, Jánossy Emma, Ulmer Blanka, Hoffmann Annus, Viadár Marika, Szucsu Irma, Unger Irén. Ezenkívül még többen nyertek elismerő oklevelet. A jutalmazott növendékek legnagyobb része az aradi Női Kereskedelmi Tanfolyam, valamint a Női Felső Kereskedelmi Iskola növendéke.

Huszonegyezer kiló húst loptak el a beteg katonáktól.

(A nagyváradai kórházélelmezők pere. — Tanítónő, mint kórházi szállító.)

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Nagyvárad, május 29.

A nagyváradai törvényszék ötös tanácsa ma kezdte meg Balás Elemér elnöklésével Strasser Aladár kórházélelmező neje, valamint vállalata vezetői, Vogel László, Schunke Otto és Sós Jakab ügynök, volt kórházirnok bűnpörének a tárgyalását.

Strasser Aladár egyike volt a legelőkelőbb vállalkozóknak. Tíz éven keresztül volt szerződéses élelmezője a nagyváradai csapatkórháznak és üzleteit mindig korrektül bonyolította le. Ezért a háború kitörésekor a katonai kezelőbizottság szerződést kötött vele hat hadikórház élelmezésére. A vállalat kitűnően jövedelmezett és Strasser, aki béke idején szerény viszonyok között élt, néhány hónap alatt száz ezreket keresett, de hirtelen meggazdagodása nem tűnt fel senkinek és panasz sem érkezett ellene. 1915. év elején Nagyváradon hirtelen megjelent a temesvári osztrák és királyi hadosztálybírószék ügyésze és feljelentés folytán vizsgálatot indított meg Strasser Aladár ellen. A nyomozás során rendkívül sok terhelt adatot gyűjtöttek össze, úgy, hogy Strassert néhány nap múlva hadviselés érdekei ellen elkövetett büncselekmények gyanújával vádolva letartóztatták.

A letartóztatás híre Nagyváradon nagy feltűnést keltett, mert Strassert kereskedői körökben kifogástalan vállalkozónak ismerték és annál kínosabb volt a meglepetés, mert kiderült, hogy Strasser a beteg katonák élelmezése körül követte el súlyos visszaéléseit. A feljelentők a Vöröskereszt élelmezés-ellenőrző nőgyepei voltak. A vizsgálat során adatok merültek fel arra is, hogy Strasser Aladár felesége is részes a férje üzemeiben. Kihallgatása után a fiatal uriaszonyt a vállalat két alkalmazottjával együtt letartóztatták és január óta az ügyesség fogházában vannak.

Mint hogy a mai tárgyalás iránt szokatlannul nagy érdeklődés nyilvánult meg, a törvényszéki elnök belépőjegyeket bocsátott ki a melyeket már napokkal eselőt elkapkodtak.

Az elnök a tárgyalást megnyitotta, megállapította a vádlottak személyazonosságát és felolvasta a vádirat rendelkező részét, amely szerint Strasserné férje megbízottaként a mozgószállítástól számítva 1915. áprilisától naponként két kórházban jelent meg és ezekben utasította a konyhaszemélyzetet, hogy a beteg katonák ételét és italát a szerződésben megállapított adagnál kisebb adagokban adja ki, azonkívül utasítást adott arra is, hogy az ételket szerződésellenesen készítsék el, a tejet vízzel és az orvos által előírt étrendet mellőzzék. Strasserné az adagolás előkészítésében személyesen is részt vett.

Feltűnőképp kezdte meg az elnök Strasser Aladárné kihallgatását. Strasserné kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondta, hogy az apja másodrabbi volt Nagyváradon, hat gyermeke volt és 1200 korona jövedelme. Ő tanítónő oklevelet szerzett és és mint tanítónő 600 korona évi fizetést kapott, amelyet a szüleinek adott. Amikor Strasser feleségül vette, egyik ügyvéd bátyjától kapott 10.000 korona hozományt. A férje ebben az időben kórházi élelmező volt, Kolozsvárról, majd ügynöki irodát nyitott. Ebben

a vállalkosában nemcsak a hozománya uszott el, hanem a férje még 10.000 korona adósságot is csinált. Közben megkapta a nagyváradai kórház élelmezését, idejöttek lakni, előbb egy hónapos szobában laktak, azután, amikor jobban ment a dolguk, nagyobb lakásba költöztek át, végül pedig már négy szobás fényesen berendezett lakást és három családot tarthattak.

Strasserné vallomása közben elkezdett nevetni.

Az elnök: Megdöbbenéssel tapasztalom, hogy ön nevet. Kérem, tartózkodjék ilyen nitől.

Az asszony ügyvédje erre szólani akart, de az elnök közbeszólt: .

— Kérem, ezt feljegyeztük és tessék csak a vádlott kihallgatása után rátérni erre.

Az elnök: Tehát nem tiltakozik a kifejezés ellen, hogy önök valaha nyomorogtak.

Strasserné: Csak szerényen éltünk, de az uram mindig keresett.

Az elnök: A háborúelőtt 90.000, 70.000, 20.000, 35.000, 10.000 és még 10.000 koronas vagyonrészek ide voltak?

— Nem voltak meg.

— Mennyi készpénzt fektettek bele a vállalkozásba?

— Ugy tudom, hogy 40.000 koronája volt az uramnak.

— Nem vett észre semmi olyasmit a mely az emberben azt a gondolatot kelthette volna fel, hogy valami büncselekmény történnétt akkor, a mikor öt-hat hónapos kampány után 300.000 korona nyeresége volt az urának?

— Nem egy kórházról volt szó, hanem hatról. Mindegyikben 300—400 beteg fektett. A kolozsvári kórház, a melyet szintén az uram élelmezett, még nagyobb volt. Nagy volt a jövedelmünk.

Az elnök ezután felolvasa szakértők jelentését arról, hogy a nagyváradai sebesült kórházakban a napi husadagok csökkentésével a Strasserné vezetése alatt történt élelmezés rövid ideje alatt összesen huszonegyezer-hétszázharmin kiló húst vontak el a sebesültektől.

— Én ebbe nem folytam bele — válaszol Strasserné — én tanítónő vagyok, nem értek ilyen dolgozhoz és az üzlettel nem is foglalkozom.

— Férjét akarja egészen demarálni ebbe az ügybe? — kérdezi az elnök.

— Én tudtam ugyan egyes résletekről — felel Strasserné — de buszaradékok felhasználásáról, a bor vizeléséről és ilyen visszaélésekről nem volt tudomásom.

A tárgyalást holnap folytatják.

SPORT.

+ ATE—Temesvári FU. 8:0 (4—0.) Vasárnap délután zajlott le az óvártéri pályán szép számú közönség előtt a fenti mérkőzés. Temesvár fiatal és agilis játékosokból álló csapata szép játékkal igyekezett, hogy a nálánál sokkal jobb ATE nagyobb gól arányú győzelmét csökkentsa. Az ATE csapata élvezetes játékot produkált, csatárai szabó és szabó támadást vezetnek a temesvári kapu ellen, mely végeredményként 8 gólt juttatott az ellenfél hálójába. A mindvégig fair és élvezetes mérkőzést Bodnár ATE szette.

A három fejű ember.

(Mozi vagy nem mozi. — Vita egy szkeccs körül a szinügyi bizottságban.)

Az Aradi Közlöny tudóstójától.

Arad, május 29.

Az aradi szinársulat tagjai azal a kérelemmel járultak a szinügyi bizottság elé, hogy engedje meg, hogy június 8. és 4-én a nyári szinkörben Balint Béla fővárosi szinest és társait vendégszerepeltessék. A vendégszereplés műsorán kabarészámokon kívül egy egyfelvonásos „operett-szkeccs” is szerepel, a „Háromfejű ember”, amelyben a szinársulat beadványa szerint egyetlen vetítés forrni elő. A beadvány livalkozik arra, hogy a mozi-szkeccseket a belügyminiszter szindaraboknak minősíti.

Varjassy Lajos polgármester elnökletével a szinügyi bizottság ma tárgyalta az ügyet. Lukacsy Lajos bizottsági tag az engedély megadása mellett foglalt állást, Kovacs Vince kulturális tanácsnok azonban azon a nézőpontra volt, hogy akkor, amikor a város a mozikat megszuosztatja a ezekből az adókból közel évi ötven ezer korona jövedelme van, már csak a paritás is úgy nozza magával, hogy a szinkörben tartandó mozielőadások után is a bruttó bevétel tíz százalékat tiszassék.

Staubert József: Ezt a kérdést el lehetne intézni úgy, hogy a főkapitány ur nyújtja a felvilágosítást a belügyminiszter azon utasítására vonatkozólag, amely a szkeccset szindarabnak minősíti. Nem szivesen venné, ha a mai súlyos viszonyok mellett megadóztatnák a szinársulat, amikor a drágaság dacára is a szinársulat helyreállítására is ugyanazok, mint voltak évek előtt. A mozik fényesen mennek, nap-nap után szülőlvá vannak és az a szinársulat is volt egy-két jobb hónapja, olyan szinész, vagy szinársulat vállalkozó, akidőli mulhomos vált volna, még nem született.

Green Nándor főkapitány felvilágosítja a bizottság tagjait, hogy egy felmarult konkrét esetből kifolyólag a belügyminiszter elvi jelentőségű határozatot hozott, amely szerint mozi-szkeccsek csak engedélyes szinársulatok által és csak szindarabokban játszhatók.

Műlek Lajos dr.: Lehet forgatni a dolgot, ahogy az ember akarja. Nem tiltakozik az engedély megadása ellen, de nem mond le arról, hogy mindazokat a jövedelmeket biztosítsák, amelyek a várost megilletik. A város érdekeit is kell tekinteni, nem mindig a szinársulatét. Hogy nem rendez szini előadásról van szó, azt különben már az is mutatja, hogy a társulat külön engedélyért forrni a bizottsághoz.

Zerkovits Rezső: Nem azért fordultak a szinügyi bizottsághoz, mert szkeccsről van szó, hanem, mert a rendez szinársulaton kívül akarják igénybe venni a szinársulat.

Műlek Lajos dr. azt indítványozza, hogy tíz százalék helyett legalább ötöt tiszasson az előadások után a társulat. A szinügyi bizottság végül határozatlan kimondotta, hogy az idegen társulat bruttó bevételének öt százalékat tartozik beszuolgatni, nem azért, mert mozi-szkeccset ad elő, hanem azért, mert a szinkört a rendez szini szinársulaton kívül veszik igénybe.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazitól érkező hír-lap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborkorba minden aradi katonának olvasnia.

H I R E K.

— Legfelső különös dicséret Jenő főhercegnek. Budapestről telefontálja tudósítók: A király Jenő főherceghez a következő legfelsőbb kérésiratot intézte:

— Kedves rokonom, Jenő főherceg!

Hálás elismeréssel az Ön, egy győztes hadseregszereget parancsnoka által teljesített kiváló szolgálatokért különös dicséret elismerésemmel fejezem ki. Ferenc József s. k. (A legfelsőbb különös dicséret elismerés a signum laudis most alapított negyedik fokozata: az aranyozott signum laudis.)

— **Glattfelder püspök a királynál.** Temesvárról jelentik: *Glattfelder Gyula* dr. csanádi püspök tegnap érkezett haza Bécsből, ahol a királynál volt kihallgatáson, hogy megköszönje a felségnek kitüntetését. A püspök az audienciáról elmondta, hogy a király igen élesen érdeklődött a temesvári és a délmagyarországi viszonyok iránt és különös megelégedéssel emelte ki a magyar katonák magatartását. A király rámutatott, hogy milyen megbízhatók, merészek, bátrak és hősiességek a magyar katonák és megemlítette, hogy *József főherceg* valahányszor jelentést terjeszt a felség elé, soha sem felejtkezik meg arról, hogy a magyar katonák hősiességét ne dicsőítse. A király állapotáról a püspök úgy nyilatkozott, hogy őfelsége éppen nem öreg ember; mozdulatai élesek, beszéde folyékony és igen sokat dolgozik.

— **Minisztertanács.** Budapestről jelentik: Ma délután *Lisza István* gróf elnöklésével miniszteri tanácskozás volt, melyen a kabinet valamennyi tagja megjelent. A tanácskozáson a jegyzőkönyvet *Drasche László* Alfréd miniszteri tanácsos vezette.

— **Kitüntetések az olasz offenzíva vezéreinek.** A király *Arausz Alfréd* altábornagynak, egy győztes hadseregszereget vezérkari főnökének kiváló működése elismerésül a Lipót rend első osztályát a hadiékítmennyel, *Henriquez János* lovag, gyalogsági tábornoknak egy hadtestnek sikeres vezetéséért az első osztályú vaskorona rendet adományozta a hadiékítmennyel.

— **Műszaki főtanácsosi előléptetés.** A király május 28-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, *Kemény Bertalan* kir. műszaki tanácsost az aradi m. kir. államépítészeti hivatal főnökét, és a kőműves-kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Aradon szervezett bizottság elnökét, kir. műszaki főtanácsossá nevezte ki. Az államépítészeti hivatal kiváló főnökének előléptetése Aradon bizonyára örömet kellett, mert *Kemény Bertalan* aradi tartózkodása alatt nemcsak a hivatali működésében és hivatalos érintkezésében, hanem társas életben is mindenki csak tisztelni és becsülni tanulta meg.

— **Protézis-gyár Aradon.** A Rokkantügyi Hivatal elhatározta, hogy Aradon a fa- és fémipari szakiskolában *protézis gyárat* rendez be. A gyár a *Zimmermann Károly* dr. által leltalált és kitűnően bevált protéziseket fogja előállítani, amelyeknek egyik legnagyobb előnye más gyártmányokkal szemben az, hogy min-

den egyes protézis 15–20 évig is eltart.

— **Vilmos császár a fejedelmek Poroszország újjáteremtéséről.** Berliinből jelentik: Vilmos császár a főhadiszállásáról táviratot intézett a porosz államminiszternek, amelyben nagy elismeréssel nyilatkozik az uralkodó a fejedelmek kelet és nyugatporoszországi falvak és városok lazosságáról, amely rövid idő alatt az elpusztított vidékeken nagy munkákat és akaratérővel megindította az életet, a forgalmat és ezzel kifejezte azt a bizalmát, hogy az állam segítségére lesz az elpusztított vidékeknek. A császár abban a reményben, hogy a porosz tartománygyűlés az államsegélyt az elpusztított vidékek újjáteremtésére továbbra is megszavazza, felbatalmazza az államminisztert, hogy a hadikárokról emlékiratot terjesszen a tartománygyűlés elé.

— **Kávét szerez az állam Aradnak.** A rizsa, a zsir és a szappan után az állam arra is gondolt, hogy kávéban sem legyen hiány a polgárság körében. Tudvalevő, hogy a semleges államokból az utóbbi hónapokban nem lehetett kávét kihozni és ennek következtében ennek a szinte nélkülözhetetlen élelmiszernek nincsen módja a készletének az ára. A hat hónappal ezelőtt három-négy korona ára kávét most tizenkét-tizennégy koronaért árulják. A kereskedők azt mondják, hogy ők nem okai a drágulásnak, mert a direkt bevezetési cégek adják ilyen uorribilis áron a kávét. Ugy látszik, egy-két budapesti, vagy ausztriai cég szerez most milliókat ezen a cikkben. Ausztriában ugyanis kimondta a kormány, hogy az állam területéről még Magyarországra se szabad kávét kivinni. Mentanyian érdemlő esetekben azonban a hatóságok feltűzgesztetik a kivitelre utalmat. Egyes magyar és osztrák cégeknek nagy mértékben sikerül olykor-olykor kivitelre engedélyt szerezni kávéra és az így bevezetett árú aztán kilogrammonként olykor négy korona nyereséggel is tovább adják a bevezetési válságok. A kavenyanyon most az állam akar segíteni. Leiratot intézett Arad város tanácsának és az iránt érdeklődik: mennyi lehet most Aradon a polgári lakosság körében a kávéfogyasztás és mennyi készlettel rendelkeznek jelenleg megközelítő pontossággal a városban? A hatóság a szakkörök megkérdezésén után azt közli a kormányfővel, hogy Aradon a mai viszonyok között mintegy ezer kilogramm kávét fogyaszt havonként a polgári lakosság és a városban mindössze közel kétszáz kilogramnyi készlet lehet az üzletekben. A lakosság az utóbbi hetekben a kávé drágulása miatt lényegesen kevesebbet fogyaszt. A tanács kérni fogja a kormányt, hogy minél előbb szerezzen a polgárságnak lehetőleg olcsó kávét.

— **Széninség Oroszországban.** Koppenhágából jelentik: A fűtőanyagban való hiány Oroszországban olyan nagy, hogy a bajok orvoslására külön bizottságot küldöttek ki. A bizottság legutóbbi ülésén azt a javaslatot terjesztették elő, hogy szénben való takarékoskodás céljából zárják be az összes mulatóhelyeket és mozgószínházakat. Ezt a tervet nem fogadták el. Hozzájárult a bizottság ahhoz az indítványhoz, hogy német mintára hozzák be a nyári időszakiakat. Elrendelték továbbá a pétervári gyárak, kórházak és üdülőhelyek egy részének sürgős áttelepítését.

— **Lisztüztetés.** A június elsejei ünnepre való tekintettel a Boross Béni-téri hatósági lisztüzletben az aradi sütőmesterek részére már kedden délelőtt 8–12 óráig tartó részükre járó lisztmenyiségeket.

— **Gilbert hadnagy szökése.** Zürichből jelentik: *Gilbert* francia repülőhadnagy, aki egy zürichi kaszárnyában volt internálva és aki már ismételt szökést kísérelt meg, tegnap éjjel eltűnt. Két óra tájban elhagyta szobáját és azóta nem látták. Valószínű, hogy a világító udvaron ereszkedett le egy alsóbb emeletre. Hogy a kaszárnyát miképpen hagyta el, még nem állapította meg a vizsgálat. Amikor szökése kiderült, a rendőrség rögtön akcióba lépett. Bizonyos, hogy ezuttal is autómobil használt, amelyet *Gilbert* barátai állítottak szolgálatára a kaszárnya közelében. — Zürichből jelentik egy újabb táviratot: Párisi lapok jelentése szerint *Gilbert* aviatikusnak sikerült Franciaországba menekülnie. A Tempó például tételesen megerősíti, hogy *Gilbert* már Franciaországban van.

— **Két milliárd a negyedik hadikölcsön.** Budapestről jelentik: Ausztriában már végleg megállapították a negyedik hadikölcsön végleges eredményét, ami 4442 millió koronát tesz ki. Ez az eredmény még sokkal imponánsabb a harmadik hadikölcsönénél, pedig nemcsak számszerűleg, hanem azért is, mert most, anyagi gazdasági erőfeszítés után is Ausztria gazdagságát bizonyítja. Ha figyelembe vesszük, hogy ebben az összegben nincsenek bent a harctéri jegyzések, akkor kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy osztrák hadikölcsön sikere tényleg bámulatra méltó. A magyar hadikölcsön eredménye hivatalosan még nem került publikálásra, azt hisszük azonban, hogy nem vagyunk optimisták, ha parallel hasonló eredményt várunk tőle. A két milliárd mögött semmi esetre sem fogunk sokkal elmaradni, vagyis a monarchia két állama a negyedik hadikölcsönre közel hetedfél milliárdot jegyezett. Ez az eredmény szinte meglepő volna, ha nem tudnók azt, hogy gazdasági fölényünk természetes következménye és bizonyossága. Akkor, amikor egyetlen honvéd-hadosztály usztjel és katonái közel négyszáz ezer koronát hoztak össze a negyedik kölcsönre és akadt talán amelynek népe közel százmilliót jegyzett, valóban nem lehet semmi kétség alól, hogy a nemzet tengerjárása teljes van minden kétségen. Az ellenséges országokban nem fogja eltevesztetni hatalmat az a körülmény, hogy amikor a kiegyeztetési politika gyümölcsét akarják látni, akkor nem kapnak mást, mint — jó termést és hetedfél milliárdos kölcsönt.

— **A feltételek bannigazgató peré.** Szegedről jelentik: Kedden közli meg a szegedi honvéd hadbírósg Kopper Antal nagyváradi bannigazgató perének tárgyalását. Kopper, aki a 4. honvéd gyalogezredben szolgált, mint hadapród, az igen lefordulandó a harcterről hazatérve, feleségét éjjel uszt kardjával összevagdalta. Az asszony, akit terje előtt névtelen levelekben hirtelenséggel vadonnak meg, súlyosan megsérült. Az orvosi vizsgálat negyven kardcsapást talált az asszony testén. Kopper annak idején letartóztatott, bár nyompan a feltételek után úgy viselkedett, mint aki nem ep elméjű. Ezt a véleményt felgyógyulása után Kopperné is megerősítette, aki azt vallotta, hogy férje öntudatlan és beszámíthatatlan állapotban követte el tettét. Kopper ezután szabadlábra helyezték. A tárgyalás előreláthatólag több napig tart el, mert sok tanút tognak kihallgatni.

— **Ezüstlakodalom.** *Sugár József*, az aradi Fehér Kereszt-szallóda igazgatója szombaton ünnepelte szűk családi körben feleségével, született *Fränki Helén*nek egybekelésük huszonöt éves évfordulóját. A jubileum házapárt a barátok és ismerősök egész serege kereste fel szeretencskivánatokkal.

— Vigan élnek az északi harctéren. Az orosz harctérről a 23. számú tábori postával küldte Aradra ezt a leírást a galiciai háborús életről Knáze Imra, aki egyik honvédezzred telefonos altisztje.

— Több egy hónapja már, hogy a háboruban a háborút csak a képes lapok illusztrációin látjuk. A baka társaság jól él, már unja is magát s hogy szórakozzon, a tisztikar — igazabban Pál kapitány (egy örök kedélyű sportember) éppen tegnap rendezett egy katonai ünnepélyt, illetve népünnepélyt. Népünnepélyt, mert a katonai ünnepélyeket másképp tanulták megismerni, illetve elképzelni odahaza. A kastély mögötti mezőségen ott volt az egész ezred; katonazene mellett különféle bohóságok: lepényevés, zsákbatutás, rudmászás a fölraggott ajándéktárgyakért. A fiatalok visszakapták egy napra a nemrég odahagyott játékaikat, az öregek, kik odahaza ilyen bohóságoknál csak nézőként szerepeltek, most, hozzáfialodtak, — mert ők is próbálkoznak. Van kacagás, jókedv, van öröm, ha a kísérletező feljut a rud tetejére s magához kaparintja a vágyott tárgyat, de vannak apró tragédiák: elbujulások, amikor fölbontja némelyik a megszerzett füveget s a bornak képzelt valami, fekete kávé, a katonáknak ez az örök átka, e szomorú fekete lé... Így nés ki a háború néna, amikor odahaza az aggódo asszonytellek álmaiban a dúló csaták viharos zajának visszhangja kél nap-nap után...

— Stürmer reakciós rendeletei. Kopenhágából jelenük: A Kuzskoje Szlovo megkésve érkezett számai egész sorát közlik a reakciós intézkedéseknek, amelyeket Stürmer miniszterelnök részben már megtett, részben pedig tervbe vett és amelyekről a pétervári sajtó egyáltalában nem emlékszik meg. A legmesszebbmenő intézkedés Stürmer amaz elhatározása, hogy az egyesületi és gyülekezési törvényt a katonai kormányzók által egyes területeken a háború tartamára hatályon kívül helyezte, ami azt jelenti, hogy sem kongresszusok, sem egyesületi ülések nem tarthatók. Elrendelte továbbá a дума által a zsidók jogi helyzetének könnyítése dolgában a Cserbatevtele körirataiban megjelölt elvek szerinti intézkedések felfüggesztését és a könnyítések visszavonását azzal indokolja, hogy most fontosabb dolgok vannak, mint a zsidók ügye. Stürmer ezenfelül a sajtóügyi főbizottság által a дума óhajának figyelembe vételével kidolgozott sajtóreformot megszüntette, mert szerinte most nem alkalmas erre az idő.

— Kiosztott munkásjutalmak. Szép ünnepély folyt le vasárnap délelőtt az aradi Kereskedelmi és Iparkamara díszteremében. A kamara javaslatára ugyanis a kereskedelmi miniszter 100—100 korona jutalommal és díszoklevéllel tüntette ki Galagonya Ferenc és Georgiádesz István aradi munkásokat. Előbbi 29, az utóbbi pedig 15 éve működik egy munkaadónál. Steigerwald Alajos kamarai elnök magas szánysággal méltatta a kitüntetett munkások érdemeit. Galagonya személyesen vette át a jutalmat, a harctéren lévő Georgiádesz helyett pedig fia köszönte meg a megbecsülését jelentő kitüntetést.

— Engei keresk. magániskolája. (Lázár Vilmos-utca 2. Földes palota mellett.) Junius hó elején a nyári tanfolyam vassai kezdését, mely 3—4 hónapig tart. Tejes és alapos kiképzés könyvelés, gyorsírás, gépírás, levelezés és mindazon tantárgyakban, melyek kereskedelmi, gyáripari- ügyvédi és közigazgatási módokra képezhetnek. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. A tanfolyam négy év óta tartott és közel 500 tanulóval kezdett ki. Beiratások mindennap d. e. 10—12, d. n. 4—5-ig. Telefon 1046. 2450

— Pályázat ipari munkásjutalmakra. Az aradi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelmi és iparkamara által a kamara kerülete számára létesített öt, egyenkint száz koronát tevő állami jutalomra. A jutalomba részesülhetnek az oly ipari, illetve gyári üzemben iparszerű munkában alkalmazottak, akik a következő minősítéssel bírnak: 1. magyar állampolgárság; 2. tényleges, ipari munkában való állandó alkalmaztatás; művezetők és pallérok stb. csakis kivételes, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben jöhetnek figyelembe, gyári és irodai szolgák jutalomban nem részesülhetnek; 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés a munka körében, a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege a bejelentés évébe 2000 koronát meg nem haladhat. Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. Az e célra kiállított bizonyítványok, illetve másolatok bélyegmentesek. A kerületbeli iparosok (gyárosok, műiparosok) ennél fogva felkéretnek, hogy amennyiben oly munkások vannak, akik a fentiek szerint a szóban forgó jutalom odaítélésére ajánlíthatók, ezek megjutalmazására nézve az aradi kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb július 20-ig javaslatot tegyenek. A bejelentést csakis munkaadó teheti, minélfogva közvetlenül, ennek mellőzésével benyújtott kérvények nem vétetnek tárgyalás alá.

— Elgázolt katonák. Tegnap este telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a vasúti pályaudvaron egy ismeretlen katonát az egyik tehervonat elgázolt. Nyáry László ügyeletes rendőrtiszt és Hecht Arnold dr. tb. főorvos mentek ki s megállapították, hogy a katonával valószínűleg át akart menni a pályaudvaron s e közben jött a teher vonat, mely elütötte. A vonat meikásán és lábain ment keresztül. A hullát beazaltították a járványkórházba, ahol a katonák mindjárt fel is ismerték benne Tisoh Sándort, a kórház cipészét. Hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség, azt még nem derítették ki.

— Feminista kongresszus Budapesten. Azok a leírhatatlanul súlyos küzdelmek, amelyeket a háború és annak gazdasági következményei róttak a nők szívére, de különösen az özvegyek és árvák szomorú seregére, szükségessé teszik, hogy a magyar nők komoly megfontolás alapján közösön és egységesen igyekezzenek felvenni a harcot a háború után következő munkanélküliség ellen. Ezért szólítja fel A Nő című feminista folyóirat májusi száma a magyar nők összességét arra, hogy a pünkösdkor tartandó feminista kongresszuson egységesen foglaljanak állást — szakemberek utbaigazító előadás nyomán — a kenyérkereső munka szervezésének, méltányos díjazásának és emberséges munkaviszonyainak kérdésében.

— Tekintettel a csütörtöki ünnepre az Aerowash mosógép gyakorlati bemutatása színdán délután pont 5 órakor tartatik meg Magyar Ferenc gazdasági és műszaki gépüzetében Arad Zrínyi-utca 6. szám. Előadás-tás Budapest Aerowash légnománu mosógép vállalat, VII. Erzsébet-körút 35. A gép ára 24 korona. 281

— Nagy Géza, az aradiak kedvelt fotográfusa, szabadságra haza érkezett. Szabadsága idejének tartama alatt a felvételeket személyesen eszközöli. 2668

— A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronoszpor”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsöket. Utalunk lapunk mai hirdetésére. 2052

— Kórházak figyelmébe ajánlják spárga-talpu komótipó nagy raktárukat legújanyosabb árban, Fleiszig és Hirschfeld nagykereskedők, Arad, Boros Béni-ter 2. sz. 2662

— Ertesítés. Junius elsejétől az összes személyszállító vonatok közvetlenül Alváca-túrdó parkjánál állanak meg.

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű fehér vagy színes férfi ing darabja 7 korona, egy nyuliszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2.50 korona, gyermek patent és cérna harisnyák 1.50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 8 korona. Fischer Nagy Áruháza. 1727

— Harisnyákat, toilett szappanokat, kefeárut, erszényeket, reticülőket, donánytárcákat, kiváló minőségben árulit Grünwald és Moskovitz cég Aradon, József téherog-ut 1. szám alatt (Varosházával szemben.) 2025

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

Német hőst temetnek török temetőben.

(A konstantinápolyi kolónia gyásza.)

Magyar tudósítások.

Konstantinápoly, május 29.

Az európai mindig megborzad, ha a görög halottaskocsit itt Konstantinápolyban meglátja: a görögök ugyanis dyított koporsóban viszik halottjaikat az utolsó utra. Most az egyszer azonban nem kell huzódnunk a szomorú szertartástól, mert a halottaskocsi, virágok és koszorúk közt, ezer és ezer résztvevő sziv kíséretében egy német hőst temetünk, Preussner repülőmestert, aki szerencsétlenül járt és halálát lelte török földön.

A derék repülőmester, aki önkéntesen jelentkezett törökországi szolgálatra, már fiatal altiszt és a vaskereszt lovagja került ide és mint hadnagy szolgált a török repülő-osztagban. Délmagyarországból repült át Törökországba, amikor még nem volt meg a közvetlen összeköttetés és ki kellett egészíteni a török repülő-szervezetet. Imbros, Tanodos és a Dardanellák telett való sikeres repülései hamar meghozták számára a török vastékholdat és az ezüst vitézségi érmet. Preussner volt a legjobb német aviatikus Törökországban és ezért hamarosan tanító-tiszt is lett a szanataloni iskolában. Itt azután egy repülésnél lezuhant és kétnapi szenvedés után meghalt. A menet, amely összehúszott testét a sírhoz elkísérte, ünnepélyes és impozáns volt.

Legelől vitték összetört gépének maradványait, a propellert virágba és török zászlókba burkolva. Azután a tisztóság senekara következett, amely Chopin gyászindulóját játszotta. Török gyalogság adta le az üdvözléseket és sok török tiszt és katoná járult a sírhoz, amely a német nagykövetség főlséges therápiái nyári palotájában várakozott a levegő áldozatára. A therápiái palota, egykori szultánok térszke, valóban mesebe illő. Az utolsó libanoni cédruok díszlegnek parkjában, habár és virág lepi el az utakat és a passzát és a főlemile senéje versenyes a csodaszép tavasszi estén.

Itt nyugszik Wangerheim nagykövét és Leipzig atassé is, akik összeroppantak a megfeszített munkában, körülöttük egy finom és titokzatos kis dombon, vagy negyven német hőst, tábornokok fiai, fűtők, huszártisztek és ápolónők vegyesen, a német haza pionírjai s szövetséges hadseregben. Azt tervezik, hogy később összegyűjtik a török földön elhunyt németek csontjait és a csodálatos helyen fogják egyesíteni őket. Egy új unitott sír már

NYILATKOZAT.

Tisztelettel tudatom a cigarettázó urakkal, hogy a **Modiano Clubspecialité** hüvelyek ismét kaphatók — 1 doboz ára 50 fillér — az ország minden jobb tőzsdéjében. A trieszti törzsgyár leégése folytán, a gyártás a fiumei gyárban anyag hiánya miatt hónapokig szünetelt. A gyár egészségügyi tanácsadójának felszólítására, a belső szopókáról is elhagyta a barna nyomást, dacára annak, hogy az a hüvely csinoságát nagyban emelte.

Halász Ferenc,
a Modiano-gyár vezérképviselője.

6906

Preussner repülőmesterre. A német tábori lelkes a sok török katona közt áhitattal és szeretettel imádkozta el a Miatyánkot és a törökök mélyen meghajtott fővel és összekulcsolt kezekkel hallgatják, mintha az ő papjuk könyörgését hallanák. És azután egy pár marok föld hull a sirra török és német marokból vegyesen a Preussner végleg elpihent idegen országban testvérei között.

Buvárhajóink az olasz vizeken.

(Elsüllyesztett angol hadihajó.)
Ausztrai tudósítás.

Budapest, március 29.

Tarragona. Az Isztrosz nevű görög gőzhajóról, amelyet egy osztrák-magyar tenger-alattjáró megtorpedózott, huszonegy matróz Mallorca szigetére érkezett. Ugyancsak elsüllyesztette egy osztrák-magyar tenger-alattjáró naszád a Tjomo nevű norvég gőzöst, amelynek megmenekült legénysége közt három spanyol matróz is van. — A Stetani-ügynökség jelenti, hogy a Rita és az Ausztrália nevű olasz vitorlásokat elsüllyesztették. A legénység valószínűleg megmenekült.

Chiassó. A Földközi-tenger nyugati részén egy tenger-alattjáró naszád megtorpedózott egy olasz és egy orosz vitorlás hajót. Egy görög vitorlás hajó segítségükre akart menni, azonban ezt is hasonló sors érte.

Szófia, május 29. A Kambana jelenti Konstantinápolyból, hogy egy török tenger-

alattjáró a Földközi-tengeren megtorpedózta és elsüllyesztette az „M. 36” angol monitort. A monitor legénységét nem lehetett megmenteni.

Uj könyvek.

* A Társaság. Görgel Arthur emlékének áldoz A Társaság 6 heti száma. Abrányi Emil „A tábornok” című gyönyörű költeményét, Moldován Béla festőművész szép rajza illusztrálja, mely a magyar szabadságharc dicsőült fővezérének életének utolsó napján örökíti meg. Az állandóan pompásan illusztrált, A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K., félévre 10 K., negyedévre 6 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-szálló.

* Gyulai Pál költeményei. A Magyar Könyvtár, Radó Antal népszerű vállalata legújabbán egy kiválóan becses füzettel bővült: Gyulai Pál válogatott költeményeinek gyűjteményével. Az új, válogatott kiadás, melyet Császár Ernő állított össze nagy gondval és megértéssel. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fial) cég kiadásában jelent meg. Ára 60 fillér. — *Trant, a psychologus detektiv.* A detektívtörténetnek az az irodalmi színvonalu hajtása, a mely Conan Doyleből kiindulv, már sok kitűnő és érdekes művel gazdagította az irodalmat, új változatban tűnik fel Balmer és Harg amerikai írók műveiben. Ezt az újfajta detektív-történetet most a magyar közönséggel is megismerteti Radó Antal kitűnő vállalata, a Magyar Könyvtár. A rendkívüli érdekléscső, de mindig irodalmi színvonalu történeteket Benedek Marcell fordította a nála megszokott gondossággal. A füzetet a Lampel R. (Wodianer

F. és Fial) cég adta ki; ára 60 fillér. — A világháború naplója, a Magyar Könyvtár becses és nagy érdeklődést keltő háborús sorozata újonnan megjelent X. füzetével most már az 1915. évi október—november—decemberi eseményekig viszi a háború anyagát, nemkülönben közli Moric Zeigmond egy harctéri rajzát is. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fial) cég adta ki; ára 60 f.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi mérnök és építész-egylet június hó 30-án délután 5 órakor rendes értekezését tartja az egyleti helyiségében.

Felkötés szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az eszerrovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget)

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen emlékné férjem, illetve édes atyánk alhunytja alkalmából képtelenek vagyunk egyenként köszönetünket nyilvánítani mindazoknak, akik körünkben végleg eltávozott drága halottunk végzettségén megjelentek, s a ravatalára koszorút helyeztek. Miért is fogadják-ezen uton őszinte köszönetünket a hennünket ért fájdalom megosztásáért.

Arad, 1916. május hó 29.

21. A gyászoló leszállt család.

Apró hirdetések.

OKTATÁS.

Junge Dame

gibt seriensen Franz und Deutschen Unterricht Phonétique, gramatique, conversation litteratur. Briefe erbeten unter „Diplôme de Paris” an die Administration. 2761

ALKALMAZÁST NYER.

Fűszerkereskedő segéd,

ki nagyban üzletben már alkalmazva volt, azonnal felvétetik Ehrenfeld Ignác cégnél, Arad. 2763

Egy mindenes,

aki főzni tud, falura kerestetik. Jelentkezni Rákóczi-u. 28., I. em. Varga. 2764

14 éves leány fiuk

lapelárusításra azonnal felvétetik a kiadóhivatalban.

Egy mindenes

főző, azonnal felvétetik vidékre. Jelentkezék Jankovits, Forray-utcai üzletben. 2765

Két elárulástól

június 1-re, esetleg azonnal belépésre keresek, kik a férfi divat, díszmű- és játékarukban jártassággal bírnak. Színházi Versenybazar Arad, Szabadság-tér. 2756

ALKALMAZÁST KERES.

Boksa Péter

kőműves elvállal javítást, mesztelést, nedves falak rendbehozását. Sparhertot kanyersütéshez igazít. Minály-u. 64. 2647

Fűszer- és csemege-üzletben gyakorlott kiszolgáló leányt keresek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2670

ÖZLETEK.

Nagy vevőkörrel vegyeskereskedésem azonnal átadó, melyet rokkant, katona vagy nő is vezethet, biztos megélhetést nyújt. Cím a kiadóban. 2720

Egy igen jóforgalmu

sörözőnek és étterem, italmérési engedéllyel, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2667

KIADÓ LAKÁS.

Egy

vagy két elegánsan butorított szoba kiadó. Cím a kiadóban. 2760

Egy csinosan butorított

utcai szoba, Weitzer János-utca 14. sz., azonnal kiadó. 2766

Kiadó

két utcai szoba mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel, anguszta el-sejére. Nagy Sándor-u. ca 5. szám. 2759

Azonnal kiadó

Petőfi-utca 10. számu házaiban I-ső emeleten egy 5 szobás utcai erkélyes, III. emeleten 5 szobás utcai erkélyes lakás, (ebből 2 szoba albarletbe adható) a III. emeleten egy 3 szobás udvari lakás. Minden lakáshoz, a legmodernebb mellékhelyiségek tartoznak. Bővebbet ugyanott a házielügyelőnél. 2644

Azonnal kiadó

utcai butorított szoba, villanyvilágítással. Wesselényi-u. 15. 2741

Különbejáratu

elegánsan butorított utcai szoba, előszobával, június 1-re kiadó. Lakás nyilvántartási iroda Deák Ferenc-u. 8. Díjazás csak bérbevétel esetén. 1961

KÜLÖNFÉLE,

Fuvarozást.

elvállal Herstein C. Arpad-tér 4. Telefon 261. 2725

Habs Vasas chinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Paratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszar malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ár 2-40 kor. Habs gyógyszerár. Köldökgyógyászok.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.
Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.
Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.
A legkisebb hirdetés 80 fillér.
Az apróhirdetések előre fizetendők.
A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hátasó,
teljesen hibátlan, 7 éves, herélt, belovagolva, eladó. Megtekinthető Zsigmondháza 61. Bővebbet Zöldy Zrínyi-utca 6, Arad. 2765

Részkénpör
kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Hárs Leó rendű
Mayunga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

"Zou"
az ideális fehér vészon és antilop cipőtisztító, szesz. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtömlőházban. 181

Cirok seprő
kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Régi orákat,
képeket, egyéb régiségeket, üveg-szekrényt (Vitrine) vess Zombory fodrász, Forray-utca. 2665

Liptól turó,
Groler-sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Hárs
majunga és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2096

Széktüvirágot
(kamillát) minden mennyiségben vess Holló Géza kereskedelmi irodája Temesvár—Józsefv. Hunyady-ut 14. Telefon interurban 11—81. Sürgőnycim: „Holloge.” Megminta-táztott árajánlatokat kérek. 2714

Vessék
a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bieler Ignáts, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Jókarban levő
használt Maros-comp eladó. Cim Gálfi Gábor, Gurassáda. 2671

Kékkő-
pótló Mementhol kapható Pollák József cégnél. 2548

Bosznai
száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2098

Egy leányszoba butor
jutányosan eladó. Minorita új épület III. em. ajtó 6. 2735

Egy jó állapotban
levő használt rakette megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2738

Baromfivész ellen
biztos szer kapható Wajdlits gyógyszerárban, Ferenc-téri közpörház-szal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 50 fillér. 2722

Az új házirendről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 208. 611

Diót
minden mennyiségben, esetleg avas árut is vess Holló Géza kereskedelmi irodája Temesvár, Hunyady-ut 14. Telefon interurban 11—81. Sürgőnycim: „Holloge.” Megminta-táztott és árral ellátott ajánlatokat kérek. 2718

Muraközi ménló
két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceg-ut 22. szám. 2285

Uj butorhittel
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

Gépolajok,
Gépfaggyú,
Kocsikenőcs,
Kőolaj,
Szappan,
Gyertya,
Gyufa,
Szóda,
Keményítő,
Raffia
állandó nagy raktár.
Hubert József
Arad, Szabadság-tér.
Telefon 262. sz.

Kristályszóda

kis- és nagyobb mennyiségben kapható:

Vojtek és Weisznál
Aradon. 2710

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.
Telefon 10-45.

Hivállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csak egy évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butort, sem semmi más nem távolították el s így az irtási munkát a hástartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vess, vagy becsorál; ugyszintén régiségeket vess és elad

Losonczy Lajos

órák és órázerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 994.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbört

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krémét.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill, Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna — Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legesobb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt is lehet mosni,

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. E kintő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a kézikönyvvel **Hajós Arpád** gyógyszerárban **ARAD, Andrásy-tér 22. sz.**
Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közpörház számára.

Magyarországi hivatásos gyógyszerészek által készített és államilag minőségellenőrzött legjobb

Hargony-Liniment

meghűlés, rheuma, kényágy, influenza, vesek-, mell- és légúti stb. esetekben

Dr. Richter-féle

Hargony-Pain-Expeller

Övege K. — 20, 1/2, 5 —

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany-Orvosi-Ház” című Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága 1, Elm-bathy stb.

Magyarországi minőségellenőrzés

Nivataiból.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság fenti számú végzése által néhai Huvó Istvánná, született Pekusek Alojzia hagyatékához tartozó bírói leltárban volt 114 koronára becsült drágaság és 20 db 80-49. sz. Aradi vendégházok hákvi- és syphonfejgyára r.-t. által kiadott egyenként 100 korona, összesen 2000 korona értékű szikvizgyári részvények a rajta levő szelvényekkel eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, az igazságügyi palota 48. számú szobájában leendő eszközésére 1916. évi június hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztük és ahol a venni szándékosok ezennel oty megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet igénynek becsázon alul is eladatul fognak.

Az előverendő ingók vételára az 1881. évi LX. te. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1916. évi május hó 28. napján.

Györffy Arnold
bírószáki végrehajtó.

2782

Rum—likőr

essentiák és compositókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely
2 liter finom tearum ké-
szítéséhez elegendő, min-
denütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

árnyagynökségénél, Arad.
Telefon 592. szám.

**Uraságok,
gazdászok és kereskedők
figyelmébe!**

Hadi foglyok és munkások részére:
férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécs-
ben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n.
é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. H-ik em.**
egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet**
nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem bete-
geimet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, arany-
koronák, mindennemű kavcsok fogazatok, szájpadlás műkök és legkamrával.
Arany, ezüst, smágya, porcelán és cement tömések (piombák), mérsékelt díj-
szabás mellett készíttetnek. Beesés pártfogását kérve tisztelettel **Mohr**
Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8-12-ig, é. a. 2-7-ig.
Videkiek 24 órára belől kiségitettek. 1271

Malom munkások,

asztalosok, szerelők, lakatosok

azonnali belépésre kerestetnek.

**Ajánlatok küldendők: An die Königl. lan-
desbefugte Agrarer Dampf und Kunst-
mühle in Zagreb, Kroatien.**

URANIA SZÍNHÁZ.

MA

a legszenzációsabb detektiv-film:

A

**zöldszemű
ember.**

**Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépszir.**

641

SÓZOTT HAL

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

WAFF
varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utólérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.
Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal, Édjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók
Arad, Szabadság-tér 5-6.
Telefon szám 96. 2881

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök, gyári rak-
tár.

Gyermek-kocsik
nagy választékban.

Zimmermann Ignác

berlinbergi díszmű- és játék-
áru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR”
helyettesíti a rézgálicot. ≡

A „Peronoszpor” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor” összetétele kitűnő ered-
ményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárki-
nek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor”
ab Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbaesomagot utánvét mellett szállít.

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. sz. Viszonteladóknek engedély.